

การเปิดโอกาส
ให้เกิดการมีส่วนร่วม
ประจำปีการศึกษา 2567

โรงเรียนไม่ดำพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจະเซ็งเทร

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

การจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องอาศัย กระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา ๘ (๒) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๘ ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณา ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครอง อันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษา ดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและ ห่วงแหน สถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และให้ความร่วมกับ สถานศึกษาในการดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษา ปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรม นั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุมกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อ ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถทำได้ทั้งทางตรง คือ ร่วมเป็น คณะทำงานและทางอ้อมร่วมวางแผนทางนโยบาย

โรงเรียนไผ่ดำพิทยาคม รัชมิ่งคลาสิกเกก นำระบบวงจรคุณภาพ PDCA เป็นหลักคิดในการวิเคราะห์และออกแบบ ระบบงานที่มีประสิทธิภาพ นำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพ ด้านการพัฒนาคุณภาพ การดำเนินงานทุก ระบบและทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน (P) เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย การแก้ปัญหาและการวางแผนการแก้ปัญหา ขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหา (D) ขั้นตอนการตรวจสอบและเปรียบเทียบผล (C) และ ขั้นตอนการกำหนดเป็นมาตรฐานและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น(A) โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศจากข้อเสนอแนะและความ ต้องการของผู้ปกครอง ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร และชุมชน ตลอดจนปัญหาจากการให้บริการ มา ออกแบบและสร้างนวัตกรรมด้านระบบงานในภาพรวม โดยพิจารณาจากวิสัยทัศน์พันธกิจ และสมรรถนะหลักของ โรงเรียนดงพลองพิทยาคมตามศักยภาพของ บุคลากร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกการ ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร และชุมชน สอดคล้องกับบริการ

โดยโรงเรียนได้กำหนดให้มีระบบงานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร และ ชุมชน คือ

(๑) การสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บุคลากร และชุมชน

(๒) การพัฒนาและปรับปรุงงาน ๔ กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานบริหารงานวิชาการ กลุ่มงานบริหารงานงบประมาณ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป

(๓) กระบวนการให้บริการ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางการมี ส่วนร่วมไว้ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยสถานศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และ ชุมชน จัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๒. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เป็น ยุทธศาสตร์ที่จำเป็นอย่างยิ่งผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาควรระลึกถึง ซึ่งมีหลัก ๑๐ ประการ คือ

๑) สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน

๒) ฝึกให้เป็นคนใจกว้างและมีจิตสาธารณะ

๓) ตระหนักในสิ่งที่จำเป็นและขาดแคลนไม่ว่างเฉยทุกอย่างทำได้หากตั้งใจทำ

๔) ต้องหมั่นสร้างและปรุงแต่งตนเองให้เป็นบุคคลที่มีเสน่ห์เป็นที่ชื่นชมศรัทธาของชุมชนและเพื่อ ร่วมงาน

๕) อ่อนน้อมถ่อมตนวางตัวเรียบง่ายอยู่กับชุมชนและเพื่อนร่วมงานได้ทุกเวลา

๖) หลีกเลี่ยงการโต้แย้งที่ไร้เหตุผล พัฒนาทักษะการประนีประนอม

๗) ให้การต้อนรับชุมชนด้วยบรรยากาศมิตรภาพ

๘) พัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ชุมชนให้ลึกซึ้ง เพื่อสำรวจจุดเด่น จุดด้อย เพื่อเป็นฐานข้อมูล ในการพัฒนา

๙) หมั่นแสวงหาแหล่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ จากหน่วยงาน บริษัท ห้าง ร้านค้า โดยใช้ โครงการที่มีประสิทธิภาพ

๑๐) สร้างและพัฒนาค่านิยมการสร้างสัมพันธ์ภาพกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

๓. บทบาทของชุมชนในการที่เข้าร่วมจัดการศึกษา มีดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและที่สถานศึกษา

๒) การกำหนดนโยบายเป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา

- ๓) การประชาสัมพันธ์สนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา
- ๔) การเป็นผู้สนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรในการจัดการศึกษา
- ๕) การตรวจสอบการจัดการศึกษา

๔. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ควรดำเนินการ ดังนี้

- ๑) สำรวจความต้องการการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน
- ๒) การกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา
- ๓) การวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ
- ๔) กิจกรรมการปฏิบัติคือ แนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ
- ๕) การประเมินผล คือ การประเมินแนวทางปฏิบัติ
- ๖) การสรุปผลการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนากระบวนการทำงานร่วมกัน

การมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในการจัดการศึกษานับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนา การศึกษาให้ ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นโดยเฉพาะในโรงเรียนหากชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการ เชิญผู้ปกครองที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นครูพ่อครูแม่ให้ความรู้ ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลานย่อมเกิดผลดีทั้งต่อ โรงเรียนที่ได้บุคลากรเพิ่มส่วนผู้ปกครองย่อม ภาคภูมิใจที่ได้สอน บุตรหลานในโรงเรียนรวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพและนับ ถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน โรงเรียนไม่ดำพินาศคม รัชมังคลาภิเษกได้ดำเนินการเปิดโอกาส ให้เกิดการมีส่วนร่วม ดังนี้

- การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
- การประชุมคณะครูบุคลากรทางการศึกษา
- การประชุมผู้ปกครองนักเรียน
- การร่วมกับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียน
  - ร่วมกับเทศบาลตำบลศาลาแดง โครงการซักซ้อมความเข้าใจในการป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัย
  - ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรบางน้ำเปรี้ยว กิจกรรมเยาวชนรุ่นใหม่ รู้ภัยยาเสพติด
  - ร่วมกับกองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - ร่วมกับเทศบาลตำบลศาลาแดง การแยกขยะและลดปริมาณขยะมูลฝอย
  - ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เทศบาลตำบลศาลาแดง ให้ความรู้พื้นฐานโครงสร้าง ฟัน การดูแลสุขภาพฟันและช่องปาก
  - เป็นต้น

ร่วมกับเทศบาลตำบลศาลาแดง โครงการชักชวนความเข้าใจในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่อง การป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการนักเรียนระดับชั้น -มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๓๐ คน

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

- นักเรียนได้รู้วิธีการการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปให้ความรู้กับคนรอบข้างต่อไป และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เทศบาลตำบลศาลาแดง โครงการรณรงค์เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่อง โทษการสูบบุหรี่

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๔๑ คน

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

- นักเรียนได้รู้ถึงโทษของบุหรี่ และสามารถหลีกเลี่ยงบุหรี่ได้

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปให้ความรู้กับคนรอบข้างต่อไป และหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่

ร่วมกับผู้ปกครองนักเรียนในการประชุมผู้ปกครอง

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมและสร้างความเข้าใจ พร้อมกับเสนอแนะแนวทาง คำแนะนำจากผู้ปกครอง

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

ผู้ปกครองร่วมมือร่วมใจในการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้มแข็ง เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองด้วยกันและระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

ผู้ปกครองได้รู้และเข้าใจถึงกฎระเบียบของทางโรงเรียน สามารถนำไปอบรมสั่งสอนนักเรียนในปกครองได้

ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรบางน้ำเปรี้ยว กิจกรรมเยาวชนรุ่นใหม่ รู้ภัยยาเสพติด

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่อง ยาเสพติด

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๓

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

- นักเรียนได้รู้ถึงโทษของยาเสพติด และสามารถหลีกเลี่ยงหลีกเลี่ยงการยุ่งกับสารเสพติด

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปให้ความรู้กับคนรอบข้างต่อไป และหลีกเลี่ยงการยุ่งกับสารเสพติดในรูปแบบต่าง ๆ

ร่วมกับกองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมและสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการรักษาความสงบและความปลอดภัย ของประชาชน

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการ นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๑๙๗ คน

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

นักเรียนได้รู้ถึงการกฎจราจรบนท้องถนน การช่วยชีวิตตนเอง และผู้อื่น

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ช่วยชีวิตผู้อื่น และเอาชีวิตรอดจากภัยต่าง ๆ ได้

ร่วมกับชุมชน บ้าน วัด

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

การร่วมทำบุญเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ ทางศาสนา และประเพณีของไทย

๒) สรุปรูปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการ ครู นักเรียน

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

ครู และ นักเรียน ได้เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรมในชุมชน

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียน สามารถมีที่พึ่งและยกยอเหี่ยวทางจิตใจ และปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

ร่วมกับเทศบาลตำบลศาลาแดง การแยกขยะและลดปริมาณขยะมูลฝอย

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่อง การแยกขยะและลดปริมาณขยะมูลฝอย

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๑๙๗ คน

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

นักเรียนได้รู้เกี่ยวกับประเภทของขยะ และการแยกขยะประเภทต่าง ๆ และวิธีการลดปริมาณขยะมูลฝอย

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เทศบาลตำบลศาลาแดง ให้ความรู้พื้นฐานโครงสร้างฟัน การดูแลสุขภาพฟันและช่องปาก

๑) ประเด็นการมีส่วนร่วม

กิจกรรมอบรมให้ความรู้เรื่อง โครงสร้างฟัน การดูแลสุขภาพฟันและช่องปาก

๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้เข้าร่วมโครงการนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๕๒ คน

๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

นักเรียนได้รู้ถึงโครงสร้างฟัน การดูแลสุขภาพฟันและช่องปาก และการหลีกเลี่ยงการทำลายสุขภาพ ฟันของตนเอง

๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาดำเนินงาน

นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันถึงการดูแลสุขภาพฟันและช่องปาก เพื่อ ป้องกันโรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความเรียบร้อย
และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

